

10. SINIF DIN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ DERSİ

1. DÖNEM 1. ORTAK YAZILI SINAV PROVASI · ÖĞRENCİ KÂĞIDI

Senaryo 3 · Kitapçık A · Sezgi Empati Educational Assessments · www.sanalsinav.com

ADI SOYADI

SINIFI / NO

PUAN

Açıklama: Bu sınav 6 sorudan oluşmaktadır. Süre 40 dakikadır. Her sorunun puanı yanında yazılıdır. Cevaplarınızı ilgili alana, işlemlerinizi ve gerekçelerinizi göstererek yazınız.

- DKAB.10.1.1 İslam'da bilginin yerini ve kaynaklarını çözümleyebilme
- DKAB.10.1.2 Allah-âlem ilişkisini müşahade edebilme
- DKAB.10.1.3 İsrâ suresinin 36 ve Mülk suresinin 23. ayetlerinin mesajlarını anlamak için Kur'an-ı Kerim meallerine başvurabilme
- DKAB.10.2.1 Allah'ın (c; c) varlığının delillerini müşahade edebilme

1.

20 puan

Elif, İslam düşüncesinde bilginin kaynaklarını bir tabloda karşılaştırmış, iki hücreyi boş bırakmıştır.

Bilgi kaynağı	Örnek	Sınırı / özelliği
Duyular	Pişen yemeğin kokusunu alıp hazır olduğunu anlamak	Uzaktaki ya da çok küçük şeyleri algılayamaz; yanılabilir.
Akıl	?	Ölüm sonrası gibi duyular ötesi konularda kesin bilgi veremez.
Vahiy	Ahiret hayatının varlığını öğrenmek	?

a) Tablodaki soru işaretli hücrelere uygun bilgileri yazınız.

(10 p)

b) Tablodan yararlanarak üç bilgi kaynağının birbirini nasıl tamamladığını açıklayınız.

(10 p)

2.

15 puan

Aşağıda iki ayetin mealinden bölümler verilmiştir:

"Allah, gökleri gördüğünüz herhangi bir direk olmadan yükselten, sonra Arş'a kurulan, güneşi ve ayı buyruğu altına alandır. Bunların hepsi belli bir zamana kadar akıp gitmektedir. O, her işi (hakkıyla) düzenler, yürütür ..." (Ra'd, 2)

"Göklerde ve yerde bulunanlar, (her şeyi) O'ndan isterler. O, her an yeni bir ilâhî tasarruftadır." (Rahmân, 29)

a) Ayetlere göre Allah'ın âlemle ilişkisinde yaratma dışında vurgulanan iki yönü yazınız. (10 p)

b) "O, her an yeni bir ilâhî tasarruftadır." ifadesini doğadan bir örnekle açıklayınız. (5 p)

3.

15 puan

Meriç, okul tuvaletlerinde muslukların sık sık açık bırakıldığını fark etmiştir. Bu konuda arkadaşlarına şu ayetleri göstermiştir:

"Göklerdeki ve yerdeki her şeyi kendi katından (bir nimet olarak) sizin hizmetinize verendir." (Câsiye, 13)

"O, geceyi, gündüzü, güneşi ve ayı sizin hizmetinize verdi." (Nahl, 12)

a) Ayetlere göre insanın âlemdeki varlıklarla ilişkisi nasıl tanımlanmıştır? Yazınız. (4 p)

b) Okuldaki su israfını bu ilişki açısından değerlendiriniz ve israfı önlemek için bir öneri yazınız. (11 p)

4.

20 puan

Aşağıda Allah-âlem ilişkisine dair iki görüş verilmiştir:

I. "Allah evreni yarattı, sonra onu kendi hâline bıraktı; artık evren kendi kendine işliyor."

II. "Allah ile evren aynı şeydir; evrendeki her şey Allah'ın kendisidir."

"O'nun benzeri hiçbir şey yoktur. O, hakkıyla işitendir, hakkıyla görendir." (Şûrâ, 11)

"O, her an yeni bir ilâhî tasarruftadır." (Rahmân, 29)

a) Ayetlerden yararlanarak I numaralı görüşü değerlendiriniz.

(8 p)

b) Ayetlerden yararlanarak II numaralı görüşü değerlendiriniz.

(12 p)

5.

15 puan

Aşağıda İsrâ suresinin 36. ayetinin Diyanet İşleri Başkanlığına ait iki meali verilmiştir:

Kur'an-ı Kerim Meali: "Hakkında kesin bilgi sahibi olmadığın şeyin peşine düşme. Çünkü kulak, göz ve kalp, bunların hepsi ondan sorumludur."

Kur'an Yolu: "Hakkında bilgin olmayan şeyin ardına düşme! Çünkü kulak, göz ve gönül, bunların hepsi ondan sorumludur."

a) İki mealin ortak mesajını bir cümleyle yazınız.

(5 p)

b) Meallerde farklı kelimelerin ("kalp" – "gönül", "kesin bilgi sahibi olmadığın" – "bilgin olmayan") seçilmesinin ayeti anlamaya katkısını açıklayınız.

(10 p)

6.

15 puan

Aşağıda üç durum ve Allah'ın varlığına ilişkin üç delil kartı verilmiştir.

I. Kerem, gözün mercek, retina ve sinirlerle görmeyi sağlayacak biçimde uyum içinde çalıştığını öğrenmiştir.

II. Elif, yıldızların doğup zamanla söndüğünü, evrendeki her şeyin değiştiğini ve bir başlangıcı olduğunu okumuştur.

III. Fırtınaya yakalanan bir teknedeki yolcular, inanıp inanmadıklarını düşünmeden ellerini açıp Allah'a dua etmiştir.

Düzen ve amaç delili	Yaratılış delili	Fıtrat delili
Evrendeki ölçülü düzen ve varlıkların bir amaca hizmet etmesi, bilgi ve kudret sahibi bir yaratıcıyı gösterir.	Sonradan var olan ve değişen her şeyi var eden biri vardır; evreni yoktan var eden de Allah'tır.	İnsan, yaratılışında bir yaratıcıya inanma ve O'na yönelme eğilimi taşır.

a) I-III numaralı durumları kartlardaki delillerle eşleştiriniz.

(8 p)

b) Eşleştirmelerinizden birini, durumdaki ayrıntıyı delilin açıklamasıyla ilişkilendirerek gerekçelendiriniz.

(7 p)